

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Tatiany Biednikovej v trestnej veci proti obvinenej **D. J. pre trestný čin sprenevery** podľa § 248 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005, vedenej na Okresnom súde v Trnave pod sp. zn. 6 T 27/2006, na neverejnom zasadnutí konanom 18. novembra 2009 v Bratislave rozhodol o dovolaní obvinenej D. J. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 21. mája 2009, sp. zn. 6 To 66/2008,

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej D. J. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Trnave z 24. júna 2008, sp. zn. 6 T 27/2006, bola obvinená D. J. uznaná za vinnú z trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 na tom skutkovom základe, že

v mieste trvalého bydliska v T. prevzala od vtedajšieho manžela – poškodeného P. J. v presne nezistenom čase od decembra 1998 do 13. januára 1999 sumu 40.000,- Sk a v presne nezistenom čase od 11. júna 1999 do 17. augusta 1999 sumu 100 000 Sk za účelom ich vloženia na jej účet č. X., vedený v P. s tým, že na jeho žiadosť mu tieto finančné prostriedky odovzdá, obžalovaná pritom mala vedomosť, že uvedené peniaze nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nakoľko ich poškodený získal ako dar od svojej matky, na svoj účet vložila dňa 21. decembra 1998 sumu 30 000 Sk, dňa 13. januára 1999 sumu 37 000 Sk dňa 25. júna 1999 sumu 96 000 Sk a dňa 17. augusta 1999 sumu 112 000 Sk. pričom dňa 8. júna 1999 vybrala z uvedeného účtu hotovosť 77 000 Sk, kedy na účte zostala suma

cca 1 531 Sk a dňa 3. decembra 1999 z účtu vybrala hotovosť 150 000 Sk, kedy na účte zostala suma cca vo výške 14 202 Sk, na opakovanú žiadosť poškodeného na vydanie prevzatých finančných prostriedkov reagovala viacnásobným odkladaním vyplatenia do rozvodu ich manželstva a dňa 20. decembra 1999 po skončení pojednávania pred budovou Okresného súdu v Trnave poškodenému odmietla prevzaté finančné prostriedky vrátiť a tieto si ponechala, čím spôsobila P. J. škodu vo výške 140 000 Sk.

Za to jej bol podľa § 248 ods. 3 Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005, uložený trest odňatia slobody vo výmere 14 (štrnásť) mesiacov, výkon ktorého jej bol podľa § 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005, podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvinenej D. J. uložená povinnosť nahradiť poškodenému P. J. škodu vo výške 140 000 Sk.

Krajský súd v Trnave uznesením z 21. mája 2009, sp. zn. 6 To 66/2008, odvolanie obvinenej D. J. podané proti vyššie uvedenému rozsudku okresného súdu podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Citované uznesenie Krajského súdu v Trnave napadla obvinená D. J. dovolaním podaným prostredníctvom jej obhajcu, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por., ktoré spočívajú v tom, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu (písm. c/) a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia (písm. i/).

Obvinená namietala, že prostriedkami trestnej represie, v rozpore s princípom jej subsidiarity, sa voči nej postupovalo v prípade, v ktorom sa mali uplatniť len prostriedky občianskeho práva, pričom v občianskoprávnom konaní by poškodený neunesol ani dôkazné bremeno, že predmetné finančné prostriedky dostal a že tie isté odovzdal obvinenej a že patrili výlučne do jeho vlastníctva. Tým, že poškodený urobil právnu chybu a svoj domnelý nárok vymáhal inou žalobou, pôvodne na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, čím sa premlčal, neznamená, že sa to dá napraviť cez právo trestné.

Ďalej obvinená poukázala v dovolaní na to, že sa súd nevyrovnal s takými právne závažnými argumentmi jej obhajoby, ako je nedostatok znakov trestného činu vo vznesenom obvinení, premlčanie trestného stíhania a právny omyl, ako aj to, či išlo o dar, ktorý mal

dostať len poškodený, alebo to bol dar pre oboch od svedkyne A. J., matky poškodeného a potom by z pohľadu obvinenej nešlo u nej o cudziu vec.

V prvom argumente sa opierala o to, že skutok uvedený vo vznesenom obvinení neobsahoval také znaky, ktoré by ho charakterizovali ako trestný čin. Skutok podľa nej neobsahoval nič, čo by malo znamenať zverenie veci a jej neoprávnené použitie. Uviedla, že až v obžalobe sa objavili slová, že poškodený mal dať predmetné peniaze obvinenej s tým, že mu ich na jeho žiadosť odovzdá. Popritom namietala, že na vrátení veci neboli dohodnutí a že ich poškodený od nej pýtal späť, až keď sa dozvedel, že sa chce rozviest' (teda nie z dôvodu nakladania s peniazmi v rozpore s účelom zverenia).

V druhom argumente obvinená poukazovala na to, že trestné stíhanie pre skutok popísaný v obžalobe je premlčaný aj za predpokladu, že by sa bol naozaj stal a v tomto smere považuje za nesprávne už rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6 To 5/2008, z 24. apríla 2008 a aj teraz dovolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu, lebo pokiaľ nebolo presne známe, kedy sa mal skutok stať, alebo do úvahy prichádzalo viacero alternatív, nemožno si to vyložiť v neprospech obvinenej, ale uplatniť zásadu in dubio pro reo, zatiaľ čo krajský súd zobral do úvahy ten dátum skutku, ktorý mu vyhovoval aj pokiaľ išlo o otázku premlčania, hoci ak by sa skutok naozaj stal, tak by sa musel stať v momente, keď poškodený prvýkrát požiadal obvinenú o vrátenie peňazí.

Napokon v tretej argumentácii zdôvodňujúcej dovolanie obvinená rozoberala právny omyl s poukazom na to, že keby nevedela, že predmetné finančné prostriedky nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, išlo by o právny omyl spočívajúci v omyle o mimotrestných normách, ktorý sa posudzuje podľa zásad o skutkovom omyle a jej trestná zodpovednosť by bola vylúčená. Namietala, že keď poškodený do návrhu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov zaradil aj predmetné finančné prostriedky, prečo by ona mala považovať tento majetok za výlučný majetok poškodeného.

Pri štvrtom argumente za najviac sporné považuje, či peniaze boli darom od matky poškodeného výlučne len pre poškodeného, alebo boli darom pre oboch, keď poškodený ešte aj na hlavnom pojednávaní uvádzal, že sumu 140 000 Sk dostal na kúpu vozidla, čo tvrdila i svedkyňa A. J., pričom dovtedy mali vozidlo spoločné.

V takom prípade nemohla by obvinená s peniazmi neoprávnené nakladať, pretože by boli z titulu spoločného daru v podielovom spoluvlastníctve a patrili by rovnako obom až do vyporiadania podielového spoluvlastníctva.

Z týchto dôvodov obvinená navrhla, aby dovolací súd rozsudkom vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach, o ktoré opiera dôvody dovolania a aby zrušil napadnuté uznesenie a prikázal Krajskému súdu v Trnave, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol v inom zložení senátu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie je možné podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.**

Najvyšší súd Slovenskej republiky zisťuje, že obhajovacie práva obvinenej ani v prípravnom konaní ani v konaní pred súdom nijako neboli porušené a nie to ešte zásadným spôsobom, ktorý sa predpokladá v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Vykonávanie dôkazov v prípravnom konaní i v konaní pred súdom, ako aj celé konanie prebiehalo za dodržania obhajovacích práv obvinenej, ktoré neboli nijako narušené.

Zdôrazniť treba, že za porušenie práva na obhajobu nemožno považovať to, že súdy sa nestotožnili s obhajobou obvinenej, že inak než ona s jej obhajcom, hodnotili dôkazy a že rozhodli v rozpore s predstavou obvinenej. Oprávnenia, ktoré sú dané výlučne obvinenému, či už v prípravnom konaní alebo na hlavnom pojednávaní, v zmysle Trestného poriadku boli dodržané. Rovnako aj obhajca obvinenej vo všetkých štádiách konania mal zachované práva, ktoré sú mu dané v zmysle § 44 Tr. por. a bolo na ňom, ktoré z nich využil a uplatnil v prospech obvinenej. Nebolo zistené, že by bol v tom smere nejako obmedzovaný. To, že sa nevyhovelo jeho návrhom, medzi iným aj v otázke premlčania trestného stíhania,

čo uplatňoval už v prípravnom konaní, neznamená, že by právo obvinenej na obhajobu bolo porušené.

K danej otázke premlčania trestného stíhania, ktorú obvinená znovu naniesla aj v dovolaní, treba poznamenať, že bola správne vyriešená a uzavretá v rozhodnutí Krajského súdu v Trnave z 24. apríla 2008, sp. zn. 6 To 5/2008. Tam vyslovený právny názor, že za začiatok plynutia premlčacej lehoty treba považovať čas, keď obvinená odmietla poškodenému peniaze vrátiť, čo bolo 20. decembra 1999, kedy došlo k dokonaniu trestného činu, treba považovať za správny a súladný so zákonom a tohto právneho názoru sa potom držal aj prvostupňový súd v neskoršom konaní.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod uvádzaný v dovolaní podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., je nutné zdôrazniť, že rozsah prieskumného oprávnenia dovolacieho súdu je v zmysle vyššie citovaného ustanovenia obmedzený na právne posúdenie ustálených skutkových zistení. Dovolací súd nie je legitimovaný posudzovať ani úplnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie dôkazov vykonaných v pôvodnom konaní.

Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmavanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený, bez ďalšieho, prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať.

Preto pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa.

V danom prípade sa krajský súd stotožnil so skutkovými i právnymi závermi prvostupňového súdu. Poznamenať treba, že totožnosť skutku uvedeného v rozsudku súdu prvého stupňa je vo vzťahu k obžalobe, resp. obvineniu, zachovávaná totožnosťou následku. Totožnosť skutku je zachovaná, ak je zachovaná aspoň totožnosť konania alebo totožnosť následku.

Medzi skutkové otázky patrilo i zistenie, či obvinená vedela, že predmetné finančné prostriedky nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a že teda nemohla s nimi

nakladať ako so svojou vecou. To bolo otázkou dokazovania a vyhodnotenia dôkazov a dovolací súd tieto skutkové závery týkajúce sa subjektívnej stránky predmetného trestného činu nemôže prehodnocovať na základe iných úvah predostretých dovolaním obvinenej, pretože tieto vychádzajú z iných skutkových verzií, na základe odlišného hodnotenia dôkazov oproti súdom prvého a druhého stupňa, a to by bolo v rozpore so znením druhej vety § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorých správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže hodnotiť) bol podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Tak ako je skutok opísaný v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa, mohol byť a podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aj správne bol posúdený ako trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005. Úvahy obvinenej o právnom omyle o dare spoločne pre oboch, pre obvineného aj pre ňu a že nešlo potom o nakladanie s cudzou vecou, vychádzajú z iných skutkových verzií, na základe iného hodnotenia dôkazov, než k akému dospeli súdy oboch stupňov. Sú preto z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu irelevantné, lebo sú v podstate polemikou s tým, čo súdy skutkovo ustálili a čo nemožno v dovolaní prehodnocovať.

Treba dodať, že Najvyšší súd Slovenskej republiky okrem toho, že nezistil pochybenie v právnej kvalifikácii skutku, nezistil ani iné nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia.

Keďže neboli zistené dôvody dovolania predpokladané Trestným poriadkom, o ktoré sa dovolanie opiera, bolo potrebné rozhodnúť tak, ako sa uvádza vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 18. novembra 2009

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová